

กิจกรรม หนูน้อย เรียนรู้ภาษาถิ่น

คำเมืองวันละคำ

ปีการศึกษา 2567

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะหาด
สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ใจดี
อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

แผนการจัดกิจกรรม

หนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น (คำเมืองวันละคำ)

ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะกาด

กำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรม เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๗

๑. ชื่อกิจกรรม หนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น (คำเมืองวันละคำ)

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีพัฒนาการด้านการรับรู้และเข้าใจภาษาถิ่น
๒. เพื่อฝึกทักษะการพูดการสื่อสารที่หลากหลายให้กับเด็ก ฝึกฟัง พูด ถาม ตอบ เล่าและสนทนาภาษาถิ่น
๓. เพื่อให้เด็กมีความภาคภูมิใจในภาษาถิ่น สืบสานภาษาพูด(ภาษาถิ่น)ให้คงอยู่

๓. สารการเรียนรู้

๑.สารที่ควรรู้

๑. ภาษาถิ่นคืออะไร (ภาษาเหนือหรือคำเมืองที่เราพูดกันในชีวิตประจำวัน)

๒. ประสบการณ์สำคัญ

๑. การรับฟัง การเลียนแบบและเปล่งเสียงตาม
๒. การรับรู้และเข้าใจความหมายของภาษาถิ่น (ภาษาเหนือหรือคำเมือง)

๔. วิธีการดำเนินกิจกรรม

ขั้นนำ

๑. กิจกรรมหนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น เป็นกิจกรรมที่บูรณาการโดยการแทรกหนึ่งกิจกรรมการเล่นิทานหรือหลังการทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๒. เริ่มกิจกรรมโดยเด็กนั่งตามสัญลักษณ์การเว้นระยะห่าง

ขั้นสอน

๑. ครูนำภาพในนิทานของแต่ละวันที่เด็กๆฟังคุณครูเล่าเรื่อง โดยแปลจากภาษาไทย เป็นภาษาถิ่น ให้เด็กได้เรียนรู้ รับฟัง และเปล่งเสียงตาม เช่นในนิทานพู่กว่าสวัสดีครับ ภาษาถิ่นเป็นสวัสดีคับ สวัสดีคะ ภาษาถิ่นเป็น สวัสดีเจ้า
๒. ครูจัดเตรียมตารางภาษาถิ่นไว้ เพื่อใช้สลับในการแนะนำภาษาถิ่นให้เด็กทราบในแต่ละวัน
๓. เปิดโอกาสให้เด็กๆได้สนทนาถามตอบ เกี่ยวกับภาษาถิ่น เพื่อให้เด็กเข้าใจภาษาถิ่นมากขึ้น
๔. หลังจากเรียนรู้ภาษาถิ่น เด็กๆเริ่มกิจกรรมเสริมประสบการณ์ต่อ

ขั้นสรุป

๑. ครูและเด็กสนทนาเกี่ยวกับภาษาถิ่นในแต่ละวัน
๒. ครูยกตัวอย่างการใช้ภาษาถิ่น เพื่อให้เด็กๆเข้าใจภาษาถิ่นนั้นๆ
๓. ครูรวบรวมรูปถ่าย วิดีโอ ขณะทำกิจกรรมและเผยแพร่ในเพจศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะกาด

๕. สื่อ / อุปกรณ์

๑. หนังสือนิทานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะภาค/ สื่อจากโทรทัศน์/โทรศัพท์
๒. ตารางภาษาถิ่น (ตารางคำศัพท์ภาษาเหนือ)

คำศัพท์ภาษาเหนือ			
ลำดับ	ภาษากลาง	ภาษาเหนือ	หมายเหตุ
หมวดคำทักทาย			
๑	สวัสดีครับ	สวัสดีดีคับ	
๒	สวัสดีค่ะ	สวัสดีดีเจ้า	
๓	สบายดีไหม	สบายดีก่อ	
๔	ทานข้าวกับอะไร	กินข้าวกับหยั่ง	
๕	ไปไหนมา	ไปไหนมา	
๖	ไปด้วยได้ไหม	ไปด้วยคนได้ก่อ	
หมวดคำกริยา			
๑	กางร่ม	กางจ้อง	
๒	สวมเสื้อกันฝน	ใส่เสื้อกันฝน/ใส่เสื้อผ้ายาง	
๓	ทานข้าว	กินข้าว	
๔	โกรธ	โขด	
๕	กลับบ้าน	ปิ๊กบ้าน เมื่อบ้าน	
๖	หัวเราะ	ไชหัว	
๗	เด็ก	ละอ่อน	
๘	ดู	ผ่อ	
๙	นั่งพับเพียบ	นั่งป้อหละเหม้ม	
หมวดคำที่พบบ่อยในนิทาน			
๑	ช้าง	จ้าง	
๒	ผีเสื้อ	ก่าเบ้อ	
๓	แมงปอ	ก่าบี่ หรืออี่บี่	
๔	กระต่าย	กะต่าย	
๕	พระอาทิตย์	ตะวัน	
๖	พระจันทร์	เดือน	
๗	ปู	ปู้	
๘	ตัวโต	ตัวใหญ่	
๙	หกล้ม	ก่น	
๑๐	กลัว	กั่ว	

คำศัพท์ภาษาเหนือ			
ลำดับ	ภาษากลาง	ภาษาเหนือ	หมายเหตุ
หมวดผลไม้			
๑	มะละกอ	บะก้วยเต็ด	
๒	กล้วยน้ำว้า	ก้วยไต้	
๓	กล้วยหอม	ก้วยหอม	
๔	ละมุด	บะมุด	
๕	มะพร้าว	บะป้าว	
๖	ฝรั่ง	บะหมั่น,บะก้วย	
๗	ส้มโอ	บะโอ	
๘	แตงไทย	บะแตงลาย	
หมวดผัก			
๑	แตงกวา	บะแตง	
๒	มะเขือเปราะ	บะเขือ	
๓	ตะไคร้	จ๊ะไค	
๔	ฟักทอง	บะฟักแก้ว	
๕	ตำลึง	ผักแคบ	
๖	มะเขือเทศ	บะเขือส้ม	
๗	ขี้กขี้	ผักป้อม	
๘	ผักขึ้นซ้าย	ผักตำป็น	

หมายเหตุ : คำในตารางเป็นเพียงการยกตัวอย่างในการใช้คำภาษาเหนือ โดยส่วนใหญ่คุณครูสามารถใช้เนื้อหาในนิทานหรือสื่อรอบห้องเพื่อแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาถิ่นให้เด็กรู้จักและสนทนาถูกต้อง เป็นการปูพื้นฐานการใช้ การพูดภาษาถิ่นให้เด็กมีส่วนในการอนุรักษ์และพูดภาษาถิ่น

๖. การวัดและประเมินผล

๑. สังเกตระหว่างการรับฟังและเลียนแบบเสียง
๒. สังเกตการสนทนาถามตอบระหว่างจัดกิจกรรม

๗. เครื่องมือ

๑. ตารางการแนะนำภาษาถิ่น (บันทึกการใช้ภาษาหรือการเข้าใจภาษาของเด็ก)
๒. การรับฟัง การสังเกต

๘.ระยะเวลาในการดำเนินการ

- เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๗
- ดำเนินการโดยไม่ใช้งบประมาณ

ผลการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรม
หนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น (คำเมืองวันละคำ)
ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะภาค
กำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรม เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๗

๑.ความสอดคล้องตามจุดประสงค์

ลำดับ	วัตถุประสงค์	บรรลุ	ไม่บรรลุ	ผลที่เกิดกับเด็ก
๑	เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีพัฒนาการด้านการรับรู้และเข้าใจภาษาถิ่น	/		เด็กมีความตั้งใจขณะที่ครูแนะนำภาษาไทย และแปลเป็นภาษาถิ่น เด็กตั้งใจฟังและสามารถเลียนแบบเสียงตามภาษาถิ่นได้
๒	เพื่อฝึกทักษะการพูดการสื่อสารที่หลากหลายให้กับเด็ก ฝึกฟัง พูด ถามตอบ เล่าและสนทนาภาษาถิ่น	/		เด็กพูดภาษาถิ่นได้ และเข้าใจภาษาขณะร่วมกิจกรรมสามารถสนทนาถามตอบเป็นภาษาถิ่นได้
๓	เพื่อให้เด็กมีความภาคภูมิใจในภาษาถิ่นสืบสานภาษาพูด(ภาษาถิ่น)ให้คงอยู่	/		การสื่อสารด้วยภาษาถิ่น เมื่อคุณครูสื่อสารด้วยภาษาถิ่น เด็กเข้าใจและสามารถพูดได้ เนื่องด้วยเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะภาค มีเด็กที่เป็นคนไทย คนไทยใหญ่ และคนพม่า จึงมีความหลากหลายทางภาษา เนื่องด้วยคนในชุมชนใช้ภาษาถิ่น เป็นภาษาเหนือ การส่งเสริมให้เด็กได้พูดภาษาถิ่น จึงมีความจำเป็น โดยเด็กในพื้นที่มีความเข้าใจและสามารถสนทนาถามตอบได้ตั้งแต่ช่วงแรกๆ ส่วนเด็กที่เป็นคนไทยใหญ่และพม่า ค่อนข้างใช้เวลาในการเลียนแบบเสียงและเข้าใจภาษา แต่หลังการร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องส่งผลให้เด็กทุกคนเข้าใจภาษาถิ่น

๒. ข้อดีของการดำเนินกิจกรรม

๑. กิจกรรมนี้ส่งผลให้เด็กทุกคนเข้าใจภาษาถิ่น(ภาษาเหนือ) มากขึ้น
๒. เด็กสามารถสนทนาถามตอบเป็นภาษาถิ่น โดยเป็นการส่งเสริมทักษะทางภาษานอกเหนือจากภาษาไทย
๓. เด็กสามารถสนทนาถามตอบกับผู้ปกครองเป็นภาษาถิ่นได้
๔. การพูดภาษาถิ่นส่งเสริมให้เด็กได้สืบสานภาษาถิ่นอย่างต่อเนื่อง
๕. การจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นหลัก การบูรณาการภาษาถิ่น ส่วนใหญ่คุณครูจะพูดกับเด็กช่วงวันศุกร์ ที่สวมชุดพื้นเมือง เพื่อเป็นการฝึกทักษะการพูดภาษาถิ่นและการเข้าใจภาษา
๖. การจัดกิจกรรมส่งผลให้ครูมีสื่อการจัดกิจกรรมแบบใหม่ โดยสังเกตเด็กและนำมาพัฒนาสื่อ เช่น สื่อภาพภาษาถิ่น เป็นต้น
๗. ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองที่ช่วยสอนภาษาถิ่นให้เด็กขณะอยู่ที่บ้าน (จากการสัมภาษณ์ด้วยวาจา)

๓. ปัญหา/อุปสรรค

๑. ในช่วงแรกเด็กที่เป็นไทยใหญ่และพม่า ไม่เข้าใจภาษาถิ่น (แต่ผู้ปกครองเข้าใจภาษาถิ่น)

๔. แนวทางแก้ไข

๑. ครูจัดทำสื่อภาพเพื่อให้เด็กเข้าใจภาษาไทยและแปลเป็นภาษาถิ่น
๒. ใช้วิธีการหมุนเวียนการใช้คำเพื่อให้เด็กได้จดจำและฝึกพูดภาษาถิ่น

๕. แนวทางในการพัฒนา

๑. จัดทำกิจกรรมต่อเนื่องในทุกปีการศึกษา
๒. จัดทำสื่อภาพและสื่อวิดีโอเพิ่มเติม
๓. หาแนวทางการจัดทำหนังสือนิทานภาษาถิ่น ที่เป็นคำง่ายๆ จดจำได้ง่าย
๔. ศึกษาแนวทางการทำนิทานรูปแบบคลิป อัดเสียงหรือพากย์เสียง เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากนิทานดังกล่าว

ภาพการจัดกิจกรรมหนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น (คำเมืองวันละคำ)

ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะกาด

กำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรม เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๗

- การบูรณาการณภาษาถิ่นหลังกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะโดยใช้สื่อในการแนะนำภาษาถิ่น (ภาษาเหนือ)

ภาพการจัดกิจกรรมหนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น (คำเมืองวันละคำ)

ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะกาด

กำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรม เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๗

- การใช้สื่อนิทาน และโทรศัพท์ เชื่อมโยงระหว่างภาษาไทยและภาษาถิ่น

ภาพการจัดกิจกรรมหนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น (คำเมืองวันละคำ)

ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะกาด

กำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรม เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๗

- การใช้สื่อนิทานและสื่อโทรทัศน์เชื่อมโยงภาษาไทยและภาษาถิ่น

ภาพการจัดกิจกรรมหนูน้อยเรียนรู้ภาษาถิ่น (คำเมืองวันละคำ)

ระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปางมะกาด

กำหนดเวลาในการดำเนินกิจกรรม เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม ๒๕๖๗

- ภาพตัวอย่างสื่อสำหรับส่งเสริมภาษาถิ่นให้กับเด็กผ่านสื่อ ICT เชื่อมต่อผ่านโทรทัศน์

